

כל כנויי פרק ראשון נדרים

ר"ן יב.

עין משפט
נר מצוה

נִהַ אַ מִי פִיג מַהֲלִי
נִדְרִים הִלְהִי קִמַּג
לְאֻיִן רַמַּב טוֹשׁ״ע יִד קִי
רַד קַעִי אִ:
נִו בַּ מִי שֶׁס פִּ״א הִלִּי יֵא
קִמַּג שֶׁס:

תוספות

והא נותר ופגול רחוק
וריקת נותר הוא
ר"ת לא ברג עמוד ה'א
וריקה לא נותר לפגול
לעולם הוא קדוש וריק
מיוה י' ליפגול הוא נותר
נותר לה' ה"ש ה"א קדושים
מקטל נותר וריקת נותר
ואפילו הכי מתקטר אלה
נתקטרה נותר ור"ת
כיון דלמך נתיפח נותר
נותר הוא אן אן וריק
וריקת נותר וריק וריק
דמיס דשפיטון לן עילוי
נותר ל' קשה דרי
שמתע דרבה לן ליפשוט
העילוי ר"ל דלל דמיס
דבסס מתדאריק נותר
לאחר וריקת דמיס ודלי
ענין הלאה ריק לא יותר
לא האריק נאטוי וריק
מאלי נאמר זה הוא מה
ענין וריקת נותר מתמיס
נותר וריקת מתקטר דרי
דבר האקור הוא אלה ע"כ
משום דמתקריק מתמיס
משום נותר על עולה
ש"ס בן עמילה לעולם אס
ל' לפרוזי דנותר אס
למין ליה עמילה הנמיר
א"ל מ"י מירך קלעו נכסר
עולה הכי נכונת משום
אחא לאשמועין דנותר
ססס חמיל נותר על
עולה לן נראה דשפיטון:
אבל נותר ופגול באיסור
וריקת קמחיס
וזהו לית רוב האיסור
כפ"י דמתקריק קדושות
הקרנ קמחיס ור"ת
ל' מיפשוט ענין י' היכי
דלמך נותר דפ"י א' דלמך
ל' נותר הכי דלמך האקור
דשפ"ה (א"פ"ה)
למין ליה דנדר (אשרין)
דמתקריק דלמך א' דלמך
למילי דחיסורא דשפ"ה
למין נותר דלמך דלמך
מתמיס ור"ל דלמך
הכא שטוף סוף מוכיח
שלאקור עמין מתקריק
ל' למין למין דנדר
האקור אכל עילוי דלמך
למילי דחיסורא דשפ"ה
ולא נא לנותר עמין אריכ
למיר דחיסור קמחיס
ל' שמי דלמך דנדר
האקור דשפ"ה לא חיל
ל' מנח קדושת דרי
הקור דמתקריק ל' מ"י
ש' נאם היא דשטושות
פ"ג: אכל כוון דרי
נדר בשבת דרית ב' אבי
אבות. גלומר עמין אבי
ל' דרי. עמין אבי

הוא דרמי רחמנא עליה. והיינו טעמא נמי דמתפס כתרומת לחמי תודה לאחר זריקת דמים ומתפס כזכור לאחר זריקת דמים לא מתער כדמוכח סוגין כסמך [ע"ז] א"ע דלסירי לוריס משום דכיון דשרי לכהנים איסוריה לאו מחמת נדריה הוא שאילו כן היה אסור לכל אלא איסורא הוא דרמי דרמי רחמנא עליה וכי מתפס ציה דזכר אסור קמתפס. והיינו טעמא נמי דמתפס כחלת אהרן ובתרומתו מותר דאיסורא לאו משום נדריה הוא אלא משום גזירת הכזוב הוא. כך נראה צעני: והא נותר ופגול לאחר זריקת דמים הוא. אית דלא גרסי פגול ששרי מכיון שנמנעלן אין זריקתו ממיתרו אלא מותרת קפריק דליקור נדריה פקע ליה בזריקת דם ואפילו הכי מנן דאסור אלמא צעיקרו קמתפס: נותר של עולה. דאפילו תמנא לומר דזדשהתא קמתפס אכתי נדריה לא פקע דהא עולה אסורה אפי' לאחר זריקה: אי"ל צעני נותר עולה. אי אמרת שלמא דלאו בעולה מיירי נקט נותר לשמועין דצעיקרו קמתפס אלא אי אמרת דבעולה מיירי מאי רבותיה דנותר אכתי נדריה לא פקע ואי הכי ליתני צער עולה. ולפי מה שפירשתי במשנתנו דנותר ופגול לא צער ר' יהודה כי"ף הדמיון דצין הוא דלישני ליה דלהכי מנא נותר ופגול ולא והא

תתא' בצצר עולה לאשמועינן דזהני אפילו בלא כ"ף הדמיון מתסר
אלאל דעדיפא מיניה שני ליה: והוא שגדר באותו היום. קס"ד
שגדר באותו יום שמת אציו שלא יאכל צצר וכן נדר פעם אחת
שלא יאכל צצר ביום שמת זו גדליה ועכשיו מתפס יום אחר
כאותו יום דכיון דנדר בצמיעקרא ה"ל השתא מתפס דדבר הנדור:
ודקאי בחד צצצ דמים ציו אצור. נראה בצעני דהכי פירושא
בצמור ציוס אחד צצצצ שהוא ציוס שמת זו אציו למנין חדשים
נכון ראשון צצצצ ראשון של ניסן יאה יום זה עלי כיום אחד צצצצ
ראשון של ניסן ולע"ג דליכא טובא חד צצצצ דהיתרא וקתני
אחסור ושמע מינה צעיקור קמתפס. ומשמע ליה להש"ס דזהכי
עסקינן דאי בצמור צפירוש יום זה כיום שמת זו אציו פשיטא
דמתסר אלל ודאי בצמור יום זה עלי כאחד צצצצ ראשון של ניסן
וקומ"ל דלע"ג דליכא למימר בהיתרא קמתפס כיון שהוא עומד
בצמורו יום שהוא למנין חדשים כיום שמת זו אציו ומתפס ואמר
ייהא יום זה כאחד צצצצ צעיקור מתפס ואסור: ומשני שמואל
השכי אסר אמר שמואל והוא שגדר ובה מאותו היום ואמר. כלומר
הכל ימי אחד צצצצ שצדור עליו שכן יום שמת זו אציו נאסור עליו
בצצצצ וכיון שכן לא מצית למגמר מהכא האי דינא ולומר דהך רבותא
לאשמועינן דהא הכא ליכא יומי דהיתרא כלל. והך סוגיא קטיע היא דלא
פירש הש"ס אס כן מאי אחא לאשמועינן אלל סמין ליה אסוינן דריש
נאול והוא שגדר ובה מאותו היום ובה הכי מקשה כיון (י"ז ביום) שמת זו
הא נמי פשיטא מהו דתימא כיון דלפי' לא נדר אסור מדריבין כי נדר
ירה הך סוגיא דלע"ג דלא דמי לקרבן שאסור לכל דהא לא אסור אלל
שמעין לנודר מגביה של נכריס וקתס יינן ושמונו של גיד והתפס צהן
יאת שס מתסרי כיון שאינו אסור לכל דבר האסור מקרי ולא דבר
מלות של כל מין שבה: אסור. דהוה ליה מתפס דצבר הנדור:
והא

והוא נותר לאחר זריקת דמים הוא. דליתסר דנותר הוי שניתות
חוץ לזמנו של נאכל ופיגול שיא חוץ למחיתו ואמר זה מה וקאמר
דהוי אסור והא נמי דלאחר זריקת דמים (ג) והוא ליה שעת הכושר
קודם לכן וקתני דאסור אלמא דהשתא קא מתפס. ואיכא דאמרי
האי פיגול לאו דוקא הוא דלא הוי
האי פיגול אלא היכא ששחט על מנת
לזאכלו חוץ לזמנו דלא הוה ליה שעת
הכושר מעולם ולא קא פריך אלא
מנותר דהוה ליה שעת הכושר ופיגול
אבא גרסא נכסה ולאו דוקא: אמר ליה
ר' הונא דרבא צנוטר על עולה.
ממירי דלא הוה ליה שעת הכושר
מעולם דעולה כולה כליל היא אכל
אזי הוה ליה שעת הכושר אמרינן
(א) מעיקרא קא מתפס: אם כן ניסני
צנוטר עולה. ממש דלית ליה שעת
הכושר: דהא צקרינן קא מתפס.
והוה נדר גמור: אלא נותר ופיגול
אינטייכא ליה. דלימא צאיסור נותר
כ"י קמתפס: ולא מיסא. דלא הוי
נדר צנעדין למיירי לקמין שיא
מתפס צדצר הנדור ולא צדצר
האסור: קמשע לן. האי דקאמר
נותר ופיגול לאו איסור נותר ופיגול
קאמר (ה) איסור כמותו אלא צנוטר
ממש ופיגול ממש דהוי דצר הנדור:
אינטייכא איסר האסור צנוטר. דמשני
לכלל שצונו אסר (במדבר ז). לכתוב
שיא נודר צדצר שנסאסר צכ:

וְאָמַר שְׂמוּאֵל וְהוּא שְׁנוּדָּו וּבָא. בַּמִּסְכָּת שְׂבוּעוֹת: (ב) **מֵאוּסוֹ הַיּוֹס.** כְּגוֹן דְּבִאוּתוֹ יוֹס שְׁמָת אֲבִיו קִיבֵּל עָלָיו בְּנֵדָר שְׁלֵא יֵהָא אֹרֵכְל בְּשֶׁנֶר וּכְגוֹן דְּהוּא אוֹתוֹ הַיּוֹס חֵד בְּאִיר דְּלֵיכָא חֵד בְּשֶׁנֶת דְּהֵימִירָא טוֹבָא בְּנִתִים וּלְסוֹף שְׁנָה בְּאִיר בְּחֵד בְּשֶׁנֶת נִמִּי אִמֵּר הֵינִי שְׁלֵא דְלֵאקוֹר דְּלֵע"ג דְּלֵיכָא חֵד בְּשֶׁנֶת דְּהֵימִירָא בְּנִתִים דְּכָל הֵי חֵד בְּשֶׁנֶת בְּנִתִים אֲכָל וְעַכְשִׁי כְּשֶׁאִמֵּר הֵינִי שְׁלֵא אֹרֵכְל בְּשֶׁנֶר בְּחֵד בְּשֶׁנֶת כִּמוֹ אוֹתוֹ חֵד בְּשֶׁנֶת שְׁמָת זוֹ אֲבִיו דְּלֵא אֲכָל וְהֵי אִירָא כִּמֵּה בְּחֵד בְּשֶׁנֶת דְּלֵכָל אִפִּי"ה אִמֵּר"י בְּעִיקוֹר קָא מִתְפִּיס בְּכֹחוֹ חֵד בְּשֶׁנֶת דְּלֵא אֲכָל וְאִסוֹר. עֵינִן אִמֵּר כְּגוֹן דְּנֵדֵר בְּחֵד בְּשֶׁנֶת דְּר"ח אִיר שְׁמָת בְּכֹחוֹ אֲבִיו וּלְסוֹף שֶׁשׁ שָׁנִים אִו חֲמֵשׁ שָׁנִים קִאִי בְּחֵד בְּשֶׁנֶת דְּר"ח אִיר וְעַל"ג דְּלֵיכָא טוֹבָא רֵאשִׁי חֲדָשִׁים דְּלֵאִיר בְּנִתִים דְּהֵימִירָא וְקִתְנִי דְּלֵאקוֹר: **הֵי אִימֵר דְּשְׂמוּאֵל וְהוּא שְׁנוּדָּו וּבָא מֵאוּסוֹ הַיּוֹס וְאִילָן.** דְּכָל חֵד בְּשֶׁנֶת מֵאוּסוֹ הַיּוֹס וְאִילָן הֵי נִדְּוֹר שְׁלֵא יֵאֲכָל בְּשֶׁר וְעַכְשִׁי אִמֵּר הֵינִי כֹאֲתוֹ הַיּוֹס שְׁמָת זוֹ אֲבִיו אֲהֵי אִסוֹר דְּלֵא הִו שׁוֹס הֵימִירָא בְּנִתִים אֲחִי"כ בְּכֹחוֹ יוֹס וְלִיכָא (ו) לְמִיחָשׁ דְּבֵהִימִירָא קָא מִתְפִּיס: **ט"ז שְׁחֵלֵת אֶהָרָן וּכְתוּרִמּוֹ.** תְּרוּמָה גְּדוּלָּה אִו תְּרוּמָת מַעֲשֵׂר דֵּהֵינּוּ דְּבֵר הָאִסוֹר. וּמִדְקֵאִמֵּר כְּתוּרִמּוֹ מִכְּלָל דְּלֵיכָא תְּרוּמָה דְּאִי מִתְפִּיס בָּהּ הִו אִסוֹר דֵּהֵינּוּ תְּרוּמָת לִמִּי תוֹדָה דְּדֵבֵר הַנְּדוּר הוּא תוֹדָה וּלְתַמָּה: וְהָא

פרק שְׁבוּעוֹת שְׁמִים בְּצֶרֶחַ [שְׁבוּעוֹת כ.נ] דְּלִמְרִי הָתֵם הָיִי לִישָׁנָה מִמֶּשׁ דְּלִמְרִי
אֲבִיזִי פִשְׁיֵטָא וּמִתְרָךְ יוֹם שְׁנֵהֲרֵי בִן גְּדִלְיָה בֶן אֲחִיקָם אֲנִיעִירָכָה לִיָּהּ וּמִקְסָא
וּמִנִּי לֹא חִייל דְּרַחֵל וְלֹא מִתְפִּים בְּנֵדֵר הוּא קִמְ"ל כִּךְ נִרְחָה צִנְיִין. א"נ
דְּמִתְפִּים בְּנֵדֵר הוּא וְאִסּוּר: כְּחֵלֵם אֲהֵרֵן וְכִסְרוּמָּו מוֹפֵר. דְּלֵע"ג דְּכֵסֶר
הַבְּנֵדוּר: הֵא כְּתוּרָם לִמְי חוּדֵי. חֵלֵה אֲחֵת שְׁהִי נוֹטֵל מִכֵּל עֵשֶׂר

(א) לקמן יד. שבושות כ.,
(ב) לקמן דף יג. א. [דף
יג.]

הגהות הב"ח

(א) נמי לימי כבשד עולה
א"ל (ב) מינעלה ע"י דלא
קנינן קא תמיסין אלא
גמיר ופגול זאטערטא ליה
זמיר זאמנה נליץ וזמיר
דעולה נמחק: (ג) רש"י
ד"ה וזה גמיר ובי דמיס
הוא וזה ולי שעת ובי
ואלטה דלמירי זמיר פגול
י"ג כלומר מלי דלדבר
קמשי נצח קושא: (ד) ואי
זמיר ליה ובי דמיס
עיקרין קמשינן ע"י דמיס:
(ה) ולי קמשי קמשינן ע"י
ופגול קמשי קמשינן זה
אסור כמחול זמיר גמיר
ממח: (ו) וזה גמיר ובי
שמואל וזה גמיר ובי
ממחבט עשיות הקיד
ואמ"ל הכי בראוי היה
וכי אומי בראוי היה בשבת
דמיס דלדבר זמיר שאלה אומי
כשיר שבת שבת מלי זמיר:
(ז) ד"ה הכי זמיר ובי
ולכא למימר דהיזקא
קא ממיסח:

מוסף רש"י

כיום שמת בו אביו.
כאשר אקראתי עלי בשר
ביום שמת בו אבא לעולם
(שבועות ב.). והוא
שנדרר באותו היום.
שקיצל עליו כבר נדר שלא
יאכל בשר ביום שמת בו
אביו לעולם, וכן יום שמת
בו פלוני וכן יום שנהרג בו
גדליה (שם).

פירוש הרא"ש

והא נותר ופגול לאחור
והיקרת דמים הוא. ואל
עמך ויתר דמים לא תפגור
לכסיתם תחלה או למזבח
לדמים יביא וזבחם אל
מזבחתם והטעם ואל
עמך ופגול נמי לא מקבע
בפגול עדי שיקריבו על
מזבחו וכן מקריבו כהן
לאו תפגור נותר ופגול
אם תמשיך דדבר האסור
על אלה עמך ויתר דמים
תמשיך וזכר אל הזבח
מזבח מיעלה תלמך עמך
אם תמשיך: בבורר ופגול
אם שיריה. לאו ילך עמך
שעלה שמו על מזבח לעולם
עד שימח הכשר: אם
כאן ירדתי בעשר עולה
אלה וזה קטע נשר עולה
לאחשמינין דשקריקו א
תמשיך ולא חייב עולה:
מיריב: וחזרו אסור הכר
הכל לעולה וילך גזעם
הכל לאחור לא יחש

מיתני דפריך לרב הונן
בתורה. בפ"ג לשבועות מ
יום שמת בו אציו ורבו: ה
היום אסר ענמנ באיתני
לא שאמר כן בפירוש אלא
שבאע ער היום אר כמה
משום להגודר לאסור קא
מאותו היום ואילך. להו
מיתנא דפשיטא היא דשלמ
הוא מני לשניי כגון שאמר
דבר המדור דהא מעשרא

לחמי תודה. המציא תודה מציא עמה ארבעה מיני לחמים חלות וריקקין ורצוכה והם מנא ומכל מין עושה י' לחמים ואים תרומת לחמי תודה כדכתיב והרים ממנו אחד מכל קרבן:

ועוד מביא עשרה של חמץ ומכל מין ומין נותן אחד לכהן והם